

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în cauza penală, în privința lui

Cernega Nicolae XXX, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 03.07.2017 pînă la 03.04.2018;

Instanța de apel de la 20.04.2018 pînă la 18.09.2018;

Instanța de recurs de la 23.11.2018 pînă la 13.02.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 03.04.2018, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Cernega Nicolae a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa orice funcții și de a exercita orice activitate în domeniul farmaceutic pe un termen de 5 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Cernega Nicolae prin prezenta sentință s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani și nu va fi executată dacă condamnatul în perioada de probațiune nu va comite o nouă infracțiune și prin purtarea exemplară va confirma încrederea acordată, totodată obligându-l pe Cernega Nicolae să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului care exercită controlul asupra comportării celui condamnat.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Cernega Nicolae la 04.05.2017, în timpul zilei, aflându-se în mun. Chișinău, urmărind scopul păstrării ilegale a analogilor drogurilor, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopul său, a păstrat asupra sa masa vegetală uscată și mărunțită de culoare violetă cu nuanțe roșii cu greutatea de 1,710 gr., ambalată într-un pachet din polimer transparent, până la 04.05.2017, ora 19:00 min., când, fiind reținut de colaboratorii de poliție la intersecția străzilor Suceava cu I. Pelivan, mun. Chișinău, a fost escortat în Inspectoratul de poliție Buiucani din str. XXX, din mun. Chișinău, unde pachetul vizat supra a fost ridicat și sigilat de colaboratorii de poliție ai Inspectoratului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău. Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-2853 din 26.05.2017, s-a stabilit că, masa vegetală uscată și mărunțită de culoare purpurie (1,710 gr.) ridicată de la cet. Cernega Nicolae la 04.05.2017 pe str. Calea Ieșilor 12, mun. Chișinău, este îmbibată cu cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, care în Hotărârea Guvernului al Republicii Moldova nr.1088 din 05 octombrie 2004 ”Cu

privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului”, nu este inclus. În contextul scrisorii nr. 4976 din 14.04.2017 parvenite de la Dispensarul Republican de Narcologie de comun cu Comitetul Permanent de Control asupra drogurilor, substanța MDMA(N)-2201 este analog al substanței AB- PINACA-CHM, care, cel din urmă, reprezintă substanță psihotropă („Lista nr.2. Substanțe psihotrope. Tabelul I. Substanțe stupefiante și substanțele psihotrope neutilizate în scopuri medicale”, Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1088 din 05 octombrie 2004).

Conform pct. 193 al Hotărârii Guvernului nr.79 din 23.01.2006 „Cu privire la Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora”, AB-PINACA-CHM de la 0,25 gr., constituie proporții deosebit de mari.

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, procurorul a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudicarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, în partea individualizării pedepsei penale, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Cernega Nicolae, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de 2 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa orice funcții și de a exercita orice activitate în circulația medicamentelor pe un termen de 5 ani.

În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că, instanța de judecată corect a încadrat acțiunile inculpatului, la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Codul penal și anume gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În cadrul cercetării judecătorești nu au fost stabilite careva motive care ar concluziona că nu este rațional ca inculpatul Cernega Nicolae să nu execute pedeapsa cu închisoarea prevăzută de lege și solicitată de acuzare pentru fapta săvârșită.

Astfel, pedeapsa stabilită inculpatului Cernega Nicolae, cu suspendare condiționată a executării pedepsei, pentru infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, care este o infracțiune din categoria celor grave, este prea blândă și contrar prevederilor art. 61 din Codul penal, nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și din partea altor persoane.

Aplicarea unei pedepse neprivative de libertate în context va duce la încurajarea pe viitor a comiterii infracțiunilor similare de către alte persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror și menținută sentința fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt ce corespunde probelor din dosar, încadrând just acțiunile inculpatului Cernega Nicolae în baza dispozițiilor art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi - *păstrarea analogilor drogurilor, săvârșită în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.*

Potrivit textului apelului înaintat, procurorul a invocat ca temei de casare faptul că, instanța de fond a aplicat în privința inculpatului Cernega Nicolae o pedeapsă prea blândă.

Instanța de apel a reținut că, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu inculpatului, la caz, art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Cernega Nicolae.

Astfel, instanța de apel a menționat că, pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți perturbate prin infracțiune

Adică este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege. Deși legea nu îngreșește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat concluzia ei.

La caz, instanța de apel a reținut că, instanța de fond a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, la locul de muncă, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate

Prin urmare, instanța de apel a găsit neîntemeiate alegațiile titularului dreptului de apel în partea excluderii art. 90 Cod penal și a constatat că, concluzia instanței inferioare precum că corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei, este una corectă, motivată și întemeiată.

Subsidiar la cele ce preced, instanța de apel a constatat că, corect s-a statuat de instanța de fond că inculpatul a comis o infracțiune care face parte din categoria celor grave, nu se atestă circumstanțe agravante.

La stabilirea pedepsei inculpatului Cernega Nicolae, instanța de fond, în conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea inculpatului, de influența pedepsei aplicate în privința fiecărui inculpat în parte.

În continuare, la aplicarea pedepsei, instanța de apel a reținut că în temeiul art. 75 alin. (1) Cod penal, „persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel ținând cont de circumstanțele comiterii infracțiunii, conducându-se de principiile generale de stabilire a pedepsei consfințite de art. 61 alin. (2) Cod penal, reieșind din caracterul infracțiunii, care potrivit prevederilor art. 16 alin.(4) Cod penal este una gravă, ținând cont de noile limite minime și maxime

ale pedepsei cu închisoarea prevăzute de art. 217 alin.(4) lit. b) Cod penal, a considerat că în privința inculpatului Cernega Nicolae, pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, este echitabilă aplicarea pedepsei cu închisoarea de la 8 luni până la 4 ani, determinate potrivit art. 364¹ alin.(8) Cod procedură penală, stabilindu-i o pedeapsă cu închisoarea pentru un termen de 1 an și 6 luni în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa orice funcții și de a exercita orice activitate în domeniul farmaceutic pe un termen de 5 ani.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, a concluzionat că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

În acest caz, instanța a dispus neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu v-a săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Având în vedere termenul pedepsei cu închisoarea stabilite inculpatului Cernega Nicolae, ținând cont de faptul că acesta a recunoscut vina integral, se căiește sincer de cele comise și le regretă, are o vârstă fragedă, nu are antecedente penale, instanța a conchis că suspendarea executării pedepsei cu închisoarea și acordarea posibilității acestuia, ca în termenul de probă, prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, va oferi o mai bună protecție intereselor societății decît izolarea vinovatului de societate.

Totodată, prima instanță a conchis în mod întemeiat că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă fără izolarea acestuia de societate, aplicând pedeapsa cu închisoare, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că scopul pedepsei penale poate fi atins prin suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă conform prevederilor art. 90 Cod penal, acordându-i inculpatului șansa de a-și corecta comportamentul în sensul respectării legii.

Or, au fost constate un șir de circumstanțe atenuante (săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni, recunoașterea vinovăției, căința sinceră, potrivit Adeverinței Administrației Publice Locale Hansca, raionul Ialoveni, Cernega Nicolae locuiește împreună cu bunelul sau Cernega Efim a.n. 1957 și îngrijește de acesta fiind invalid de gradul 3), iar careva circumstanțe agravante procurorul nu a prezentat, atât în rechizitoriu, cât și în instanța de judecată, fapt ce indică la lipsa de careva temei de aplicare în privința inculpatului a celei mai aspre pedepse, reale cu închisoare.

Din aceste considerente, instanța de apel a opinat că, temeiul invocat în apel de procuror nu este relevant cauzei, iar prima instanța și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 și 90 din Codul penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat acestuia prin rechizitoriu.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri cu aplicarea unei pedepse reale cu închisoarea. Recurentul invoca aceleași motive declarate în cererea de apel. Totodată, instanța de apel nu s-a expus motivat asupra prevederilor art. 7, 61, 75, 76 Cod penal, adică nu a efectuat o procedură de individualizare și stabilirea cuantumului pedepsei și neîntemeiat a menținut prevederile art. 90 Cod penal aplicate de prima instanță.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Invocând motivul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală precum că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal menționează că, procurorul nu argumentează asupra căror motive din apel instanța nu s-a pronunțat, ori, din conținutul recursului rezultă că, recurentul critică aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, față de inculpat.

Referitor la motivul invocat de recurent prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul conchide că nici acest temei nu și-a găsit confirmare, deoarece instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la casarea sentinței instanței de fond în partea stabilirii pedepsei, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Astfel, referitor la motivul, precum că, instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și greșit a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, inculpatului Cernega Nicolae, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, ajungând la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei inculpatului Cernega Nicolae, aceasta a ținut cont de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuează răspunderea, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, de recunoașterea vinei și căința sinceră în cele săvârșite, conform art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, a considerat posibilă corijarea și reeducarea acestuia fără izolare de societate, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pe o perioadă de probațiune de 2 ani, în temeiul art. 90 Cod penal, considerând că aceasta este una echitabilă faptei comise.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal consideră că instanța de apel și-a argumentat hotărârea, care este în corespundere cu prevederile art. 384 alin. (3) și art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, bazându-se pe materialele cauzei și acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 90 Cod penal.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, în cauza penală, în privința lui **Cernega Nicolae XXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **13 martie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan